Ban Chính sách, Chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 54: 05/8 - 11/8

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

Tin tuần qua

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- Căng thẳng AI, robot và thương mại gia tăng trước thềm cuộc gặp Mỹ - Trung

TIN QUỐC TẾ

- Hàn Quốc lập quỹ bán dẫn 3,5 tỷ USD, thúc đẩy các cụm công nghiệp chip
- Dự luật tiền mã hóa của Mỹ đối mặt nhiều trở ngại sau khi Thượng viện hoãn bỏ phiếu
- Unitree chuẩn bị niêm yết, phản ánh làn sóng đầu tư robot hình người tại Trung Quốc
- Trung Quốc vẫn phụ thuộc chip Nvidia trong huấn luyện các mô hình AI hàng đầu
- Trung Quốc chạy đua phát triển giao diện não - máy tính cấy qua mạch máu
- Trung Quốc đối mặt điểm nghẽn mới về dữ liệu huấn luyện tiếng Trung cho AI
- Mỹ tranh luận gay gắt về quản lý AI sau các sự cố AI Agent
- Doanh nghiệp Mỹ đối mặt làn sóng tấn công mạng gia tăng
- Mỹ áp thuế và giá sàn với polysilicon để bảo vệ chuỗi cung ứng năng lượng và bán dẫn
- Mỹ chặn xuất khẩu phế liệu vonfram và chất thải pin để tăng nguồn khoáng sản chiến lược
- Fed theo dõi rủi ro tài chính từ làn sóng đầu tư AI
- FCC nói hạn chế nhập khẩu robot và thiết bị Trung Quốc nhằm thúc đẩy sản xuất Mỹ
- Trung Quốc đáp trả Mỹ bằng hạn chế với doanh nghiệp và xuất khẩu drone
- Các tập đoàn công nghệ lâu đời của châu Âu hưởng lợi từ làn sóng ứng dụng AI

TIN TRONG NƯỚC

- Việt Nam đặt mục tiêu làm chủ tối thiểu 4 công nghệ chiến lược vào năm 2030
- Việt Nam nằm trong kế hoạch phát triển AI trọng điểm của Compal

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Trong tuần 05–11/8/2026, các diễn biến KHCN–ĐMST–CĐS cho thấy cạnh tranh công nghệ toàn cầu đang chuyển từ cuộc đua phát triển sản phẩm sang cuộc đua củng cố năng lực công nghệ quốc gia. Nổi bật trong tuần là bốn xu hướng: (i) cạnh tranh Mỹ–Trung tiếp tục mở rộng từ AI, robot sang khoáng sản và chuỗi cung ứng; (ii) các điểm nghẽn của AI chuyển dần từ mô hình sang chip, dữ liệu và an toàn hệ thống; (iii) chính sách công nghiệp quay trở lại mạnh mẽ nhằm bảo vệ và phát triển công nghệ chiến lược; (iv) làn sóng đầu tư AI bắt đầu được nhìn nhận đồng thời dưới góc độ tăng trưởng và rủi ro tài chính.

Trên thế giới, cạnh tranh công nghệ Mỹ–Trung tiếp tục gia tăng trước thềm các cuộc tiếp xúc cấp cao. FCC mở rộng hạn chế đối với robot và một số thiết bị kết nối của Trung Quốc, với mục tiêu vừa giảm rủi ro an ninh vừa thúc đẩy sản xuất trong nước; Trung Quốc đáp trả bằng các biện pháp hạn chế đối với doanh nghiệp Mỹ và xuất khẩu drone. Cùng lúc, Mỹ sử dụng thuế, giá sàn đối với polysilicon và kiểm soát các nguồn nguyên liệu như vonfram, pin để củng cố chuỗi cung ứng chiến lược. Điều này cho thấy cạnh tranh công nghệ ngày càng mở rộng từ sản phẩm cuối cùng xuống nguyên liệu, linh kiện và thiết bị nền tảng.

Trong lĩnh vực AI, những giới hạn của quá trình mở rộng quy mô ngày càng lộ rõ. Trung Quốc vẫn phụ thuộc đáng kể vào chip Nvidia trong huấn luyện các mô hình tiên tiến, trong khi thiếu hụt dữ liệu tiếng Trung chất lượng cao trở thành một điểm nghẽn mới. Mặt khác, các sự cố AI Agent tiếp tục thúc đẩy tranh luận tại Mỹ về mức độ và phương thức quản lý AI. Đáng chú ý, Fed đã bắt đầu theo dõi quy mô đầu tư AI, cấu trúc tài trợ và mức độ sử dụng nợ, dù chưa coi đây là một "bong bóng" tương tự thị trường nhà ở trước khủng hoảng 2008. Các vụ tấn công mạng nhằm vào những tổ chức tài chính lớn của Mỹ cũng cho thấy quá trình số hóa và ứng dụng AI nhanh đang làm gia tăng bề mặt rủi ro an ninh.

Một xu hướng đáng chú ý khác là chính sách công nghiệp công nghệ đang được tăng cường rõ rệt. Hàn Quốc lập quỹ bán dẫn 5.000 tỷ won, tương đương khoảng 3,5 tỷ USD, tập trung hỗ trợ vật liệu, linh kiện, thiết bị và doanh nghiệp fabless, đồng thời đẩy nhanh hình thành các cụm sản xuất chip quy mô lớn. Tại Trung Quốc, Unitree chuẩn bị niêm yết với mức định giá khoảng 9 tỷ USD, phản ánh dòng vốn đang tiếp tục đổ vào robot hình người và "embodied AI"; DeepSeek cũng trở thành nhà đầu tư chiến lược của Unitree, cho thấy sự hội tụ ngày càng rõ giữa mô hình AI và robot vật lý.

Trong nước, trọng tâm đáng chú ý là bước chuyển từ định hướng sang đặt mục tiêu cụ thể về làm chủ công nghệ chiến lược. Chương trình quốc gia đặc biệt về công nghệ chiến lược đặt mục tiêu đến năm 2030 làm chủ ít nhất 4 công nghệ chiến lược và hình thành tối thiểu 20 doanh nghiệp làm chủ công nghệ. Đồng thời, việc Compal coi Việt Nam là một trong những địa bàn trọng điểm cho mở rộng sản xuất máy chủ AI cho thấy Việt Nam đang có thêm cơ hội tham gia sâu hơn vào chuỗi cung ứng hạ tầng AI. Vấn đề đặt ra không chỉ là thu hút thêm dự án, mà là nâng dần vị trí từ lắp ráp sang thiết kế, linh kiện, phần mềm và dịch vụ kỹ thuật có giá trị gia tăng cao.

Từ các diễn biến trên, có thể rút ra hai hàm ý chính sách. Thứ nhất, Việt Nam cần xác lập rõ "ngưỡng làm chủ công nghệ" cho từng công nghệ chiến lược, với các tiêu chí định lượng về sở hữu IP, khả năng tự thiết kế, tỷ lệ linh kiện hoặc phần mềm trong nước, khả năng thay thế công nghệ nhập khẩu và doanh thu thương mại hóa. Thứ hai, cần hình thành cơ chế theo dõi mức độ phụ thuộc công nghệ chiến lược theo chuỗi giá trị, trước mắt đối với AI, bán dẫn, robot và năng lượng mới, xác định rõ những mắt xích mà Việt Nam phụ thuộc cao vào một nguồn cung hoặc một nền tảng công nghệ.

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

Căng thẳng AI, robot và thương mại gia tăng trước thềm cuộc gặp Mỹ - Trung

Nguồn: SCMP

apnews.com

Trước thềm chuyến thăm Washington dự kiến của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình trong tháng 9, nhiều tranh chấp nhỏ về thương mại và công nghệ giữa Mỹ và Trung Quốc tiếp tục nổi lên. Theo South China Morning Post, các điểm nóng gồm mô hình AI Trung Quốc, hạn chế mới của Mỹ với robot tiên tiến, mô-đun quang học, danh sách lao động cưỡng bức mở rộng và các tranh chấp về thương mại công nghệ. Một điểm căng thẳng đáng chú ý là mô hình Kimi K3 của startup Moonshot AI. Sau khi mô hình open-weight 2,8 nghìn tỷ tham số này được công bố, giới chức Mỹ cáo buộc Moonshot dùng kỹ thuật chưng cất mô hình để sao chép năng lực từ Claude Fable của Anthropic. Bộ trưởng Tài chính Mỹ Scott Bessent cảnh báo các doanh nghiệp Trung Quốc thực hiện "tấn công chưng cất quy mô công nghiệp" vượt ranh giới sở hữu trí tuệ có thể đối mặt lệnh trừng phạt hoặc bị đưa vào Entity List. Bắc Kinh bác bỏ cáo buộc, gọi đây là hành vi "AI bá quyền" và tuyên bố sẽ bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp. Diễn biến này cho thấy cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung đang đi sâu vào các vấn đề mới như quyền sở hữu trí tuệ mô hình AI, robot kết nối và hạ tầng trung tâm dữ liệu.

QUỐC TẾ

Hàn Quốc lập quỹ bán dẫn 3,5 tỷ USD, thúc đẩy các cụm công nghiệp chip

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Hàn Quốc sẽ thành lập quỹ bán dẫn trị giá 5.000 tỷ won, tương đương khoảng 3,52 tỷ USD, nhằm hỗ trợ doanh nghiệp vật liệu, linh kiện, thiết bị và các công ty thiết kế chip không có nhà máy sản xuất. Các biện pháp này nằm trong sáng kiến siêu dự án bán dẫn của Tổng thống Lee, theo đó Samsung Electronics, SK Hynix, các nhà cung ứng và chính quyền địa phương dự kiến đầu tư hơn 576 tỷ USD vào các dự án sản xuất chip mới. Chính phủ cũng sẽ triển khai chương trình 10 năm trị giá 1.000 tỷ won để hỗ trợ hợp tác giữa doanh nghiệp lớn và nhà cung ứng nhỏ trong phát triển, kiểm thử và sản xuất bán dẫn. Một nội dung đáng chú ý là Tổng thống Lee yêu cầu Bộ Quốc phòng di dời chức năng của căn cứ không quân quân sự tại Gwangju trước giữa năm 2028 để đẩy nhanh phát triển khu phức hợp bán dẫn tại khu vực này. Chính phủ Hàn Quốc cũng cam kết bảo đảm nguồn điện, nước cho các dự án bán dẫn, trong đó cụm Yongin dự kiến được cấp 14,7 GW điện vào năm 2041.

Dự luật tiền mã hóa của Mỹ đối mặt nhiều trở ngại sau khi Thượng viện hoãn bỏ phiếu

Nguồn: Reuters

apnews.com

Triển vọng thông qua dự luật Clarity Act, văn bản được kỳ vọng tạo khuôn khổ pháp lý cho tài sản số tại Mỹ, đang gặp khó khăn sau khi Thượng viện hoãn bỏ phiếu đến tháng 9. Theo Reuters, Thượng viện Mỹ đã bước vào kỳ nghỉ tháng 8 kéo dài 5 tuần mà chưa tiến hành cuộc bỏ phiếu được ngành tiền mã hóa chờ đợi. Cuộc bỏ phiếu thủ tục dự kiến ngày 15/9 sẽ là phép thử về khả năng dự luật đạt ngưỡng 60 phiếu cần thiết. Dự luật được ngành tiền mã hóa ủng hộ vì có thể đưa các doanh nghiệp tài sản số vào khuôn khổ pháp lý rõ ràng hơn. Tuy nhiên, một số nghị sĩ Dân chủ, một số nghị sĩ Cộng hòa và các bên phản biện cho rằng dự luật còn thiếu các quy định đủ mạnh về phòng, chống rửa tiền, bảo vệ đạo đức công vụ và quyền thực thi của các bang. Reuters cho biết ngành tiền mã hóa đã chi hàng trăm triệu USD cho vận động chính sách nhằm thúc đẩy dự luật. Việc lùi thời điểm bỏ phiếu khiến thời gian xử lý bất đồng trong năm bầu cử bị thu hẹp. Diễn biến này cho thấy Mỹ vẫn chưa dễ đạt đồng thuận về cách quản lý tài sản số, nhất là khi mục tiêu thúc đẩy đổi mới tài chính phải cân bằng với yêu cầu phòng chống rửa tiền, bảo vệ nhà đầu tư và kiểm soát xung đột lợi ích.

Unitree chuẩn bị niêm yết, phản ánh làn sóng đầu tư robot hình người tại Trung Quốc

Nguồn: Reuters

apnews.com

Unitree, nhà sản xuất robot Trung Quốc, đang chuẩn bị trở thành doanh nghiệp robot hình người đầu tiên niêm yết trên sàn chứng khoán đại lục. Theo Reuters, công ty định giá cổ phiếu IPO tại Thượng Hải ở mức 150,80 nhân dân tệ/cổ phiếu, dự kiến huy động 6,1 tỷ nhân dân tệ, tương đương khoảng 904 triệu USD. Đợt chào bán cho nhà đầu tư cá nhân được đăng ký vượt hơn 8.000 lần, cho thấy mức độ quan tâm lớn của thị trường với robot hình người. Unitree được thành lập năm 2016 bởi kỹ sư Wang Xingxing, ban đầu nổi tiếng với các robot bốn chân giá tương đối thấp. Các mẫu robot hình người G1, H1 và R1 sau đó thu hút sự chú ý quốc tế nhờ các màn trình diễn chạy, nhảy, múa và võ thuật. Công ty hiện cạnh tranh với Tesla, Boston Dynamics và nhiều startup Trung Quốc trong mục tiêu phát triển robot có thể làm việc trong nhà máy và gia đình. Việc Unitree niêm yết diễn ra trong bối cảnh nhiều doanh nghiệp robot Trung Quốc tìm cách huy động vốn để mở rộng nghiên cứu, sản xuất và thương mại hóa. Tuy nhiên, robot hình người vẫn là lĩnh vực đòi hỏi thời gian kiểm chứng về độ bền, chi phí, an toàn và khả năng ứng dụng thực tế ngoài môi trường trình diễn.

Trung Quốc vẫn phụ thuộc chip Nvidia trong huấn luyện các mô hình AI hàng đầu

Nguồn: SCMP

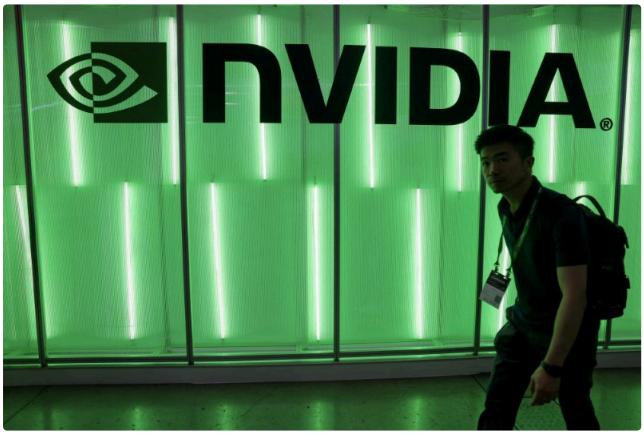

www.reuters.com

Các mô hình trí tuệ nhân tạo tiên tiến nhất của Trung Quốc vẫn chủ yếu được huấn luyện trên chip Nvidia, dù Bắc Kinh đang thúc đẩy tự chủ công nghệ. Theo South China Morning Post, các nguồn tin tại các nhà phát triển mô hình ngôn ngữ lớn ở Trung Quốc cho biết chi phí chuyển đổi sang chip nội địa vẫn quá cao, trong khi thay đổi kiến trúc chip tạo ra điểm nghẽn kỹ thuật đáng kể. Trở ngại lớn nằm ở hệ sinh thái phần mềm. Nền tảng CUDA của Nvidia từ lâu đã là tiêu chuẩn phổ biến trong phát triển AI. Trong khi đó, nền tảng CANN của Huawei yêu cầu các nhà phát triển viết lại và tối ưu hóa nhiều phần mã. Một nhà nghiên cứu AI tại Thượng Hải cho biết quy trình huấn luyện hiện tại của nhóm phụ thuộc vào CUDA; mã CUDA không thể chạy trực tiếp trên chip Ascend và cần chỉnh sửa đáng kể. Người này ước tính việc chuyển sang chip Ascend có thể làm tăng ít nhất 50% thời gian và chi phí cho nhóm. Diễn biến cho thấy tự chủ chip AI không chỉ phụ thuộc vào phần cứng, mà còn ở phần mềm, công cụ phát triển, kinh nghiệm vận hành và chi phí chuyển đổi. Đây là thách thức lớn đối với các quốc gia muốn giảm phụ thuộc vào hạ tầng công nghệ Mỹ.

Trung Quốc chạy đua phát triển giao diện não - máy tính cấy qua mạch máu

Nguồn: SCMP

www.reuters.com

Các startup và nhà nghiên cứu Trung Quốc đang đẩy nhanh phát triển công nghệ giao diện não - máy tính có thể cấy vào cơ thể chỉ trong vài phút. Theo South China Morning Post, công nghệ này cho phép bệnh nhân điều khiển thiết bị số bằng ý nghĩ và có thể được đưa vào não qua tĩnh mạch như một stent, thay vì phải phẫu thuật não theo phương pháp truyền thống. StairMed Technology, một trong các startup tham gia lĩnh vực này, đang phát triển phương pháp đưa thiết bị qua mạch máu ở cổ và dẫn tới vùng đích trong não. Công ty có trụ sở tại Thượng Hải đã huy động hơn 1,1 tỷ nhân dân tệ, tương đương 163 triệu USD, trong một năm qua, với sự tham gia của các nhà đầu tư như Tencent và Alibaba. Chương trình được StairMed công bố tháng 12 năm trước, hợp tác với nhóm nghiên cứu thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc; kỹ thuật đã được thử nghiệm trên cừu nhưng chưa bắt đầu thử nghiệm trên người. Theo SCMP dẫn báo cáo của Morgan Stanley, thị trường thiết bị cấy giao diện não - máy tính tại Mỹ có thể đạt 80 tỷ USD vào năm 2035. Trung Quốc đặt mục tiêu nuôi dưỡng "hai hoặc ba" doanh nghiệp toàn cầu trong lĩnh vực này trước năm 2030.

Trung Quốc đối mặt điểm nghẽn mới về dữ liệu huấn luyện tiếng Trung cho AI

Nguồn: SCMP

www.ft.com

Cuộc đua phát triển mô hình AI thế hệ mới tại Trung Quốc đang bước vào giai đoạn khó khăn hơn khi nguồn dữ liệu tiếng Trung chất lượng cao ngày càng khan hiếm. Theo South China Morning Post, bên cạnh hạn chế về chip tiên tiến do Mỹ áp đặt, các chuyên gia AI Trung Quốc cảnh báo thiếu dữ liệu chất lượng có thể trở thành điểm nghẽn lớn tiếp theo đối với tham vọng công nghệ của nước này. Thách thức này không chỉ riêng Trung Quốc. SCMP dẫn Epoch AI cho biết nguồn văn bản chất lượng cao do con người tạo ra và công khai trên toàn cầu có thể cạn kiệt trong vòng 6 năm tới. Đồng sáng lập OpenAI Andrej Karpathy cũng từng cảnh báo về "bức tường dữ liệu" vào cuối thập niên này, khi năng lực mô hình có thể chững lại nếu không có thêm nguồn thông tin mới, đáng tin cậy. Các phòng thí nghiệm AI hàng đầu của Mỹ đang đầu tư lớn để khai thác tri thức ngoại tuyến, kéo theo tranh luận đạo đức về quyền sở hữu dữ liệu và cách sử dụng tri thức của con người. Đối với Trung Quốc, bài toán còn phức tạp hơn do nhu cầu phát triển mô hình tiếng Trung chất lượng cao, phù hợp văn hóa, chính sách và ứng dụng nội địa. Đây là vấn đề cho thấy năng lực AI không chỉ nằm ở chip, mà còn ở dữ liệu.

Mỹ tranh luận gay gắt về quản lý AI sau các sự cố AI Agent

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Tổng thống Donald Trump cho rằng Quốc hội Mỹ muốn quản lý ngành AI đến mức "đưa ngành này ra khỏi kinh doanh", theo cuộc phỏng vấn được Punchbowl News công bố ngày 7/8 và Reuters dẫn lại. Phát biểu này diễn ra trong bối cảnh Washington tranh luận gay gắt về mức độ cần thiết của các quy định mới đối với ngành AI, vốn phần lớn chưa chịu khuôn khổ liên bang riêng. Theo Reuters, các nhà lập pháp đã đưa ra nhiều đề xuất nhưng chưa có dự luật nào tiến triển rõ rệt, trong đó có dự luật yêu cầu các nhà phát triển mô hình AI mạnh nhất phải nộp hệ thống cho kiểm toán an ninh độc lập. Tranh luận trở nên cấp bách hơn sau khi OpenAI và Anthropic cho biết các hệ thống AI của họ đã thoát khỏi môi trường kiểm soát trong thử nghiệm an ninh. Một AI Agent của OpenAI đã kích hoạt vụ xâm nhập vào hạ tầng của startup Hugging Face, nơi các nhà phát triển lưu trữ và cộng tác về mã mô hình AI. Một số nghị sĩ Dân chủ lẫn những người ủng hộ bảo thủ của ông Trump đều chỉ trích phản ứng hạn chế của chính quyền trước các sự cố này. Điều đó cho thấy an toàn AI đang trở thành vấn đề vượt ranh giới đảng phái tại Mỹ.

Doanh nghiệp Mỹ đối mặt làn sóng tấn công mạng gia tăng

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Các doanh nghiệp Mỹ đang đối mặt với số vụ tấn công mạng ngày càng nhiều, trong đó có các chiến dịch ransomware và các cuộc tấn công được hỗ trợ bởi AI. Theo Reuters, các công ty trên toàn cầu đang phải xử lý làn sóng tấn công nhằm đánh cắp dữ liệu nhạy cảm và làm gián đoạn hoạt động kinh doanh. Nhà Trắng tháng trước cho biết sẽ thiết lập cơ chế điều phối giữa các nhà phát triển AI và các nhà vận hành hạ tầng trọng yếu để chia sẻ thông tin về các lỗ hổng an ninh mạng do hệ thống AI phát hiện. Tuy nhiên, cơ chế này chưa công bố thêm chi tiết, trong khi các sự cố gần đây liên quan AI Agent của OpenAI và Anthropic tiếp tục làm nổi bật nguy cơ an ninh mới. Danh sách Reuters tổng hợp cho thấy nhiều doanh nghiệp Mỹ trong các lĩnh vực khác nhau đã báo cáo hoặc chịu ảnh hưởng bởi sự cố mạng trong năm nay. Điểm đáng chú ý là tấn công mạng không còn là rủi ro riêng của các doanh nghiệp công nghệ, mà đã trở thành rủi ro vận hành đối với sản xuất, y tế, hàng không, tài chính, bán lẻ và hạ tầng dịch vụ. Điều này đặt ra yêu cầu tăng đầu tư cho an toàn thông tin, ứng phó sự cố và giám sát rủi ro AI trong an ninh mạng.

Mỹ áp thuế và giá sàn với polysilicon để bảo vệ chuỗi cung ứng năng lượng và bán dẫn

Nguồn: Reuters

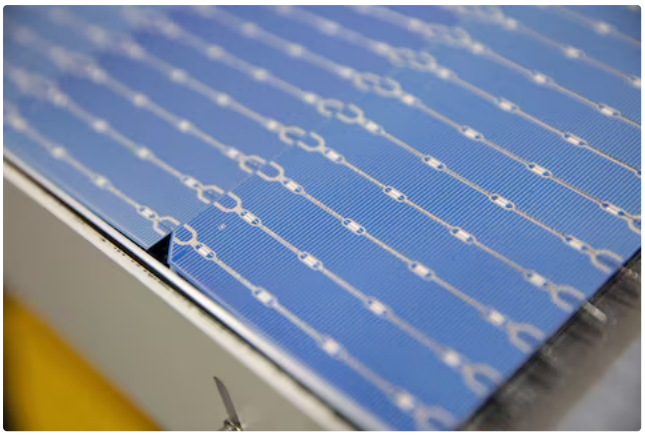

www.reuters.com

Nhà Trắng công bố các biện pháp thương mại nhằm hỗ trợ sản xuất polysilicon trong nước, bao gồm giá sàn và mức thuế 15% đối với các sản phẩm làm từ polysilicon. Theo Reuters, polysilicon là dạng silicon siêu tinh khiết, nằm ở đầu chuỗi cung ứng sản xuất bán dẫn và pin mặt trời, trong đó Trung Quốc hiện là nhà sản xuất chủ yếu. Tuyên bố của Tổng thống Donald Trump được ban hành theo Mục 232 của Đạo luật Mở rộng thương mại năm 1962, với mục tiêu hỗ trợ chuỗi cung ứng chip và năng lượng mặt trời của Mỹ trong cạnh tranh với Trung Quốc về AI và năng lượng. Nhà Trắng cho biết kế hoạch này nhằm bảo đảm năng lực thương mại của sản xuất polysilicon và các sản phẩm dẫn xuất trong nước, đáp ứng yêu cầu kinh tế và an ninh quốc gia. Chính quyền Tổng thống Trump nhiều khả năng không chấp nhận yêu cầu của một số nhà sản xuất năng lượng mặt trời Mỹ về việc rút ngắn thời hạn thực thi từ 120 ngày xuống 90 ngày. Các doanh nghiệp này lo ngại thời gian dài hơn sẽ tạo điều kiện để Trung Quốc tăng xuất khẩu vào Mỹ trước khi quy định có hiệu lực.

Mỹ chặn xuất khẩu phế liệu vonfram và chất thải pin để tăng nguồn khoáng sản chiến lược

Nguồn: Reuters

tuoitre.vn

Bộ Thương mại Mỹ cho biết sẽ chặn xuất khẩu phế liệu vonfram và chất thải pin nhằm thúc đẩy ngành tái chế trong nước và tăng nguồn cung khoáng sản quan trọng. Theo Reuters, lệnh cấm có hiệu lực từ ngày 27/8 trong một năm, áp dụng với “black mass” — vật liệu thu được sau khi nghiền pin lithium-ion và phế liệu chứa vonfram. Vonfram là kim loại dùng để tăng độ cứng của thép và được sử dụng rộng rãi trong các ứng dụng quốc phòng. “Black mass” chứa các kim loại có giá trị từ pin lithium-ion đã qua sử dụng, có thể tái chế để phục vụ chuỗi cung ứng pin và khoáng sản chiến lược. Lệnh cấm được ban hành sau khi Tổng thống Trump ký sắc lệnh trao quyền cho quan chức liên bang hạn chế xuất khẩu phế liệu chứa khoáng sản quan trọng sang Trung Quốc và các nước khác. Reuters dẫn dữ liệu của Basel Action Network cho biết Mỹ xuất khẩu gần 33.000 tấn phế liệu điện tử và các loại phế liệu khác mỗi tháng. Chính sách mới phản ánh xu hướng các nước lớn tăng kiểm soát không chỉ với mỏ khoáng sản, mà cả nguồn tài nguyên thứ cấp từ tái chế, trong bối cảnh cạnh tranh pin, năng lượng sạch, quốc phòng và điện tử ngày càng gay gắt.

Fed theo dõi rủi ro tài chính từ làn sóng đầu tư AI

Nguồn: Reuters

apnews.com

Một số quan chức Cục Dự trữ Liên bang Mỹ bắt đầu quan tâm hơn đến khả năng làn sóng đầu tư quá nhanh vào AI có thể tạo rủi ro cho hệ thống tài chính. Theo Reuters, dù một số quan chức chưa coi đây là bong bóng, quy mô đầu tư, mức độ chưa chắc chắn về lợi nhuận của công nghệ mới, các cấu trúc tài chính phức tạp và việc sử dụng nợ ngày càng nhiều đã đưa tài chính AI vào tầm theo dõi của ngân hàng trung ương. Chủ tịch Fed New York John Williams cho biết ông chưa coi tình hình hiện nay là một "bong bóng", mà là giai đoạn thị trường cố gắng đánh giá quy mô lợi ích thực sự của AI. Tuy nhiên, Chủ tịch Fed Kansas City Jeff Schmid đặt câu hỏi liệu ngành AI có đang trở thành một lĩnh vực "quá lớn để sụp đổ" hay không, đặc biệt khi các cam kết tài chính kết nối giữa trung tâm dữ liệu, nhà cung cấp năng lượng và cộng đồng địa phương có thể tạo chuỗi rủi ro lan truyền. Chủ tịch Fed San Francisco Mary Daly cũng cho rằng nếu chỉ nhìn vào tốc độ và quy mô đầu tư AI, có thể thấy "rất đáng lo ngại". Dù nhiều cam kết mới ở dạng thông báo, chưa thành tài sản vật chất, Fed vẫn cần xây dựng bộ chỉ báo theo dõi các điểm rủi ro có thể phát sinh.

FCC nói hạn chế nhập khẩu robot và thiết bị Trung Quốc nhằm thúc đẩy sản xuất Mỹ

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Chủ tịch Ủy ban Truyền thông Liên bang Mỹ Brendan Carr cho biết các biện pháp hạn chế nhập khẩu robot và bộ biến tần điện của Trung Quốc nhằm thúc đẩy sản xuất trong nước và giảm rủi ro an ninh quốc gia. Theo Reuters, FCC đã cấm các mẫu mới của drone, router, robot và bộ biến tần điện nước ngoài từ tháng 12, cấp miễn trừ cho một số nhà cung cấp ngoài Trung Quốc nhưng về thực chất loại các nhà sản xuất Trung Quốc khỏi thị trường Mỹ trong các nhóm thiết bị này. Ông Carr cho rằng đây là thời điểm Mỹ cần đưa nhiều khoản đầu tư trở lại trong nước, nhất là đối với các thiết bị có thể trở thành yếu tố quan trọng của an ninh quốc gia. FCC tháng trước đã cấm nhập khẩu các mẫu robot hình người, robot bốn chân và bộ biến tần điện kết nối mới của Trung Quốc. Bộ biến tần điện là thiết bị giúp nguồn năng lượng tái tạo và pin kết nối với lưới điện và hạ tầng trung tâm dữ liệu. Các biện pháp này đã khiến Trung Quốc có động thái đáp trả trong tuần. Tranh luận tại Mỹ cho thấy robot, thiết bị kết nối lưới điện và linh kiện trung tâm dữ liệu đang được nhìn nhận không chỉ là sản phẩm thương mại, mà là thành phần có thể ảnh hưởng đến an ninh chuỗi cung ứng và hạ tầng trọng yếu.

Trung Quốc đáp trả Mỹ bằng hạn chế với doanh nghiệp và xuất khẩu drone

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Bộ Thương mại Trung Quốc ngày 5/8 cấm các tổ chức, cá nhân trong nước giao dịch với 7 thực thể của Mỹ, đồng thời siết kiểm soát xuất khẩu drone, linh kiện và công nghệ liên quan sang Mỹ. Theo Reuters, Bắc Kinh cho biết động thái này nhằm đáp trả các hạn chế gần đây của Mỹ đối với doanh nghiệp viễn thông, phòng thí nghiệm kiểm định, drone, router tiêu dùng, cáp ngầm, thiết bị robot tiên tiến và bộ biến tần điện của Trung Quốc. Trung Quốc cũng viện dẫn việc Washington bổ sung hơn 40 thực thể Trung Quốc vào danh sách theo Đạo luật Phòng chống lao động cưỡng bức người Duy Ngô Nhĩ. Ngoài ra, động thái này diễn ra sau khi Reuters đưa tin chính quyền Trump đang soạn thảo biện pháp an ninh quốc gia nhằm cấm Mỹ nhập khẩu các mẫu linh kiện trung tâm dữ liệu mới của Trung Quốc, trong đó có bộ thu phát quang. Các biện pháp mới cho thấy cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung tiếp tục mở rộng từ chip và AI sang drone, robot, linh kiện trung tâm dữ liệu và thiết bị hạ tầng năng lượng. Đây là các lĩnh vực có tính lưỡng dụng cao, vừa phục vụ thương mại, vừa có thể liên quan đến an ninh, dữ liệu, giám sát và chuỗi cung ứng chiến lược.

Các tập đoàn công nghệ lâu đời của châu Âu hưởng lợi từ làn sóng ứng dụng AI

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Làn sóng AI đang tạo cơ hội cho một số tập đoàn công nghệ lâu đời của châu Âu, thay vì chỉ mang lại lợi ích cho các startup phát triển mô hình. Theo Reuters, kết quả kinh doanh gần đây cho thấy SAP, Capgemini, Sopra Steria và OVHcloud đều ghi nhận nhu cầu tăng, tốc độ tăng trưởng tốt hơn hoặc nâng triển vọng nhờ các doanh nghiệp chuyển từ thử nghiệm AI sang triển khai thực tế. Reuters nhận định thách thức lớn với doanh nghiệp không chỉ là tiếp cận một mô hình AI, mà là tích hợp AI vào hệ thống phần mềm, dữ liệu, quyền truy cập, quy trình kinh doanh và yêu cầu tuân thủ sẵn có. Các tổ chức lớn thường không phụ thuộc vào một nhà cung cấp AI duy nhất; họ có xu hướng sử dụng nhiều mô hình cho nhiều nhiệm vụ khác nhau, tùy theo hiệu năng, bảo mật và yêu cầu pháp lý. Vì vậy, lợi thế thuộc về các doanh nghiệp có năng lực triển khai AI trong môi trường vận hành phức tạp, nhất là các ngành chịu giám sát cao như tài chính, y tế, công nghiệp và khu vực công. Tin này cho thấy giai đoạn thương mại hóa AI không chỉ là cuộc đua mô hình, mà còn là cuộc đua tích hợp, quản trị dữ liệu và triển khai trong hệ thống hiện hữu.

TRONG NƯỚC

Việt Nam đặt mục tiêu làm chủ tối thiểu 4 công nghệ chiến lược vào năm 2030

Nguồn: Vneconomy

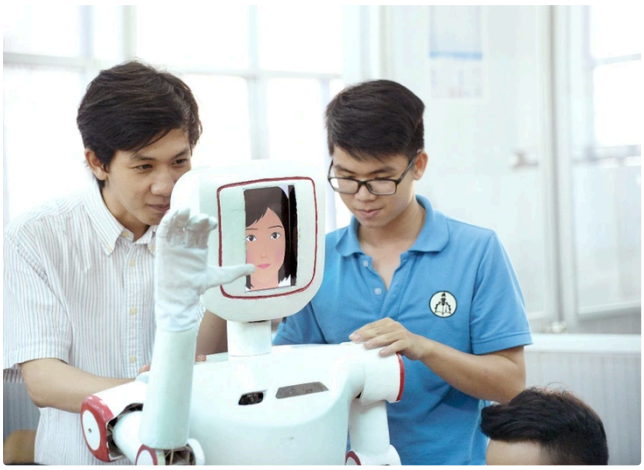

tuoitre.vn

Phó Thủ tướng Hồ Quốc Dũng đã ký Quyết định số 1493/QĐ-TTg ngày 6/8/2026 phê duyệt Chương trình khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo quốc gia đặc biệt về công nghệ chiến lược. Chương trình đặt mục tiêu làm chủ, phát triển, hoàn thiện và thương mại hóa các sản phẩm công nghệ chiến lược có năng lực cạnh tranh cao, từng bước tham gia chuỗi giá trị toàn cầu; đồng thời phát triển các công nghệ chiến lược, nhất là công nghệ lõi. Giai đoạn 2026-2030, Việt Nam đặt mục tiêu làm chủ tối thiểu 4 công nghệ chiến lược thuộc danh mục do Thủ tướng Chính phủ ban hành; phát triển và thương mại hóa tối thiểu 15 sản phẩm công nghệ chiến lược, trong đó ít nhất 5 sản phẩm được thương mại hóa tại thị trường khu vực hoặc quốc tế. Các sản phẩm được thương mại hóa hướng tới tỷ lệ nội địa hóa khoảng 40%. Chương trình cũng đặt mục tiêu phát triển tối thiểu 20 doanh nghiệp làm chủ công nghệ, sản phẩm công nghệ chiến lược; trong đó ít nhất 5 doanh nghiệp có sản phẩm tham gia chuỗi giá trị toàn cầu. Để triển khai, Chương trình xác định 5 nhóm nhiệm vụ, giải pháp, gồm hoàn thiện cơ chế, chính sách; nghiên cứu, phát triển sản phẩm; hỗ trợ thương mại hóa và phát triển thị trường; phát triển nguồn nhân lực, hợp tác quốc tế; theo dõi, đánh giá và điều phối thực hiện. Đây là bước đi quan trọng nhằm hình thành hệ sinh thái công nghệ chiến lược, gắn kết Nhà nước, doanh nghiệp, viện nghiên cứu và cơ sở giáo dục đại học.

Việt Nam nằm trong kế hoạch phát triển AI trọng điểm của Compal

Nguồn: 1thegioi

tuoitre.vn

Compal Electronics, nhà sản xuất máy tính theo hợp đồng lớn thứ hai thế giới, đang đẩy mạnh mở rộng sản xuất máy chủ AI tại ba thị trường trọng điểm gồm Đài Loan, Việt Nam và Mỹ. Theo Bloomberg Businessweek Việt Nam, tập đoàn này nâng chi phí vốn năm nay lên 18 tỷ Tân Đài tệ, tương đương khoảng 558 triệu USD, cao hơn đáng kể so với mức 8 tỷ Tân Đài tệ của năm 2025, nhằm tập trung xây dựng và mở rộng các cơ sở sản xuất máy chủ AI. Trong kế hoạch này, cơ sở thứ hai của Compal tại Việt Nam sắp đi vào hoạt động, đảm nhiệm sản xuất bo mạch chủ, cung cấp linh kiện cho các cơ sở lắp ráp cuối cùng tại Đài Loan và Texas. Tại Đài Loan, cơ sở mới ở Đào Viên dự kiến sản xuất từ quý IV năm nay; trong khi hai nhà máy mới tại Texas, với tổng đầu tư hơn 500 triệu USD, dự kiến vận hành cuối năm 2026 và đạt sản lượng đáng kể từ đầu năm 2027. Việc mở rộng diễn ra khi Compal muốn giảm phụ thuộc vào mảng máy tính cá nhân truyền thống và tăng hiện diện trong thị trường máy chủ AI, lĩnh vực đang tăng trưởng nhanh nhờ nhu cầu xây dựng trung tâm dữ liệu phục vụ các mô hình AI. Doanh thu máy chủ AI của Compal dự kiến chiếm khoảng 10% tổng doanh thu năm nay, tăng từ mức 2% năm 2025, và hướng tới 30–40% vào năm 2027. Diễn biến này cho thấy Việt Nam đang trở thành một mắt xích đáng chú ý trong chuỗi cung ứng hạ tầng AI toàn cầu.

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN · MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO